

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(факультетська вибіркова навчальна дисципліна)

«Педагогіка та психологія вищої школи»

Розробник:

ІЛЬЧЕНКО Алла,

доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін,

к.пед.н., доцент

Полтава, 2022 р.

Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Педагогіка та психологія вищої школи
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	факультетська вибіркова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
Контактні дані розробників, залучених до викладання	Викладач: Ільченко Алла , к. пед. н., доцент, доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін Контакти: ауд. 454, навчальний корпус № 4 e-mail: alla.ilchenko@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/ilchenko-alla-myhaylivna
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень
Спеціальність	Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій

Заплановані результати навчання

Мета навчальної дисципліни: підготовка професійно-компетентних, гуманістично зорієнтованих фахівців з високим рівнем психологічної та педагогічної грамотності, як важливої складової їхньої професійної діяльності для організації та здійснення освітнього процесу (самоосвіти), навчання і виховання (самовиховання), розвитку (саморозвитку) в умовах вищої школи.

Завдання вивчення навчальної дисципліни: формування у магістрів системи знань про принципи, методи, закономірності навчально-виховного процесу у закладах вищої освіти, його науково-методологічне, методичне та нормативне забезпечення, психолого-педагогічні умови якісної організації; про закономірності особистісного розвитку здобувачів вищої освіти та професійного становлення викладачів вищої школи, соціально-психологічні особливості їх взаємодії; розвиток практичних умінь і навичок творчого дослідницького підходу до організації навчальної діяльності; виховання відповідального ставлення до виконання професійних обов'язків.

Компетентності:

Загальні:

ЗК. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

Програмні результати навчання:

РН. Знати систему вищої освіти в Україні, специфіку професійної психолого-педагогічної діяльності викладача вищої школи; використовувати законодавче та нормативно-правове забезпечення вищої освіти, сучасні засоби і технології організації та здійснення освітнього процесу, різноманітні аспекти виховної роботи зі студентами. Критично оцінювати власні наукові розробки при впровадженні у навчальний процес.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с.р.		л	п	с.р.
Тема 1. Педагогіка та психологія вищої школи як галузі наукового знання і навчальна дисципліна.	10	2	2	6	10	2	-	8
Тема 2. Вища школа як педагогічна система та провідний інститут соціалізації особистості майбутнього фахівця.	10	-	2	8	10	-	-	10
Тема 3. Зміст вищої освіти в Україні: методичне та нормативно-правове забезпечення.	10	2	2	6	10	-	-	10
Тема 4. Сучасні методологічні аспекти педагогіки та психології вищої школи.	10	-	2	8	10	-	-	10
Тема 5. Психолого-педагогічні засади професійної діяльності викладача вищої школи.	10	2	2	6	10	2	2	6
Тема 6. Здобувач вищої освіти як об'єкт-суб'єкт освітнього процесу. Студентоцентроване навчання.	10	2	2	6	10	-	-	10
Тема 7. Основи дидактики вищої школи. Психологічні засади організації навчального процесу.	10	2	2	6	10	2	2	6
Тема 8. Організаційні форми та методи навчання у вищій школі.	10	2	2	6	10	-	-	10
Тема 9. Інноваційна психолого-педагогічна діяльність у вищій школі.	10	-	2	8	10	-	-	10
Тема 10. Самостійна робота здобувачів вищої освіти.	10	2	2	6	10	-	-	10
Тема 11. Основи педагогічного контролю у закладах вищої освіти.	10	2	2	6	10	-	-	10
Тема 12. Виховання особистості здобувача вищої освіти як майбутнього фахівця.	10	-	2	8	10	-	-	10
У т. ч. індивідуальні завдання	-	-	-	-	-	-	-	30
Усього годин	120	16	24	80	120	6	4	110

Оцінювання результатів навчання

Форми контролю результатів навчання (денна форма навчання)

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Опитування, участь у дискусіях	Тестування	Самостійна робота		
			Виконання практичних завдань	Реферат, презентація	
РН	48	16	24	12	100
Разом	48	16	24	12	100

Форми контролю результатів навчання (заочна форма навчання)

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	Опитування, участь у дискусіях	Тестування	Самостійна робота			
			Виконання практичних завдань	Реферат, презентація	Контрольна робота	
РН	8	16	24	12	40	100
Разом	8	16	24	12	40	100

**Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
(денна форма навчання)**

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Опитування, участь у дискусіях	Тестування	Самостійна робота		
			Виконання практичних завдань	Реферат, презентація	
Тема 1. Педагогіка та психологія вищої школи як галузі наукового знання і навчальна дисципліна.	4	16	2	6	6
Тема 2. Вища школа як педагогічна система та провідний інститут соціалізації особистості майбутнього фахівця.	4		2		6
Тема 3. Зміст вищої освіти в Україні: методичне та нормативно-правове забезпечення.	4		2		6
Тема 4. Сучасні методологічні аспекти педагогіки та психології вищої школи.	4		2		6
Тема 5. Психолого-педагогічні засади професійної діяльності викладача вищої школи.	4		2		6
Тема 6. Здобувач вищої освіти як об'єкт–суб'єкт освітнього процесу. Студентоцентроване навчання.	4		2		6
Тема 7. Основи дидактики вищої школи. Психологічні засади організації навчального процесу.	4		2		6
Тема 8. Організаційні форми та методи навчання у вищій школі.	4		2		6
Тема 9. Інноваційна психолого-педагогічна діяльність у вищій школі.	4		2		6
Тема 10. Самостійна робота здобувачів вищої освіти.	4		2		6
Тема 11. Основи педагогічного контролю у закладах вищої освіти.	4		2		6
Тема 12. Виховання особистості здобувача вищої освіти як майбутнього фахівця.	4		2		22
Реферат, презентація	-	-	-	6 6	12
Разом	48	16	24	12	100

**Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
(заочна форма навчання)**

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	Опитування, участь у дискусіях	Тестування	Самостійна робота			
			Виконання практичних завдань	Реферат, презентація	Контрольна робота	
Тема 1. Педагогіка та психологія вищої школи як галузі наукового знання і навчальна дисципліна.	-	16	2			2
Тема 2. Вища школа як педагогічна система та провідний інститут соціалізації особистості майбутнього фахівця.	-		2			2
Тема 3. Зміст вищої освіти в Україні: методичне та нормативно-правове забезпечення.	-		2			2
Тема 4. Сучасні методологічні аспекти педагогіки та психології вищої школи.	-		2			2
Тема 5. Психолого-педагогічні засади професійної діяльності викладача вищої школи.	4		2			6
Тема 6. Здобувач вищої освіти як об'єкт-суб'єкт освітнього процесу. Студентоцентроване навчання.	-		2			2
Тема 7. Основи дидактики вищої школи. Психологічні засади організації навчального процесу.	4		2			22
Тема 8. Організаційні форми та методи навчання у вищій школі.	-		2			2
Тема 9. Інноваційна психолого-педагогічна діяльність у вищій школі.	-		2			2
Тема 10. Самостійна робота здобувачів вищої освіти.	-		2			2
Тема 11. Основи педагогічного контролю у закладах вищої освіти.	-		2			2
Тема 12. Виховання особистості здобувача вищої освіти як майбутнього фахівця.	-		2			2
Реферат, презентація	-		-	6 6		12
Індивідуальне завдання (контр. робота)	-	-	-	-	40	40
Разом	8	16	24	12	40	100

Шкала та критерії оцінювання результатів навчання

опитування, участь у дискусіях (0-4 бали)

Кількість балів	Критерії оцінювання
4	здобувач вищої освіти ґрунтовно і послідовно викладає вивчений навчальний матеріал, виявляє повне розуміння його змісту; обґрунтовує власні думки; демонструє глибокі знання принципів організації освітнього процесу у закладах вищої освіти, форм здійснення навчального процесу в сучасних умовах, його наукового, методичного та нормативного забезпечення; психологічні особливості організації навчально-виховного процесу, формування особистості здобувача вищої освіти, професійного розвитку, міжособистісних взаємовідносин; застосовує теоретичні знання при вирішенні практичних питань і ситуацій, наводить необхідні приклади, аргументує їх; активно бере участь у дискусіях, диспутах; знає та дотримується основних засад академічної доброчесності у науковій і освітній (психолого-педагогічній) діяльності; дотримується мовних та мовленнєвих норм сучасної літературної мови.
3	здобувач вищої освіти викладає вивчений навчальний матеріал, виявляє розуміння його змісту; обґрунтовує власні думки; демонструє на достатньому рівні знання принципів організації освітнього процесу у закладах вищої освіти, форм здійснення навчального процесу в сучасних умовах, його наукового, методичного та нормативного забезпечення; психологічних особливостей організації навчально-виховного процесу, формування особистості здобувача вищої освіти, професійного розвитку, міжособистісних взаємовідносин; не завжди застосовує теоретичні знання при вирішенні практичних питань і ситуацій, наводить необхідні приклади, аргументує їх; іноді бере участь у дискусіях, диспутах; знає та дотримується основних засад академічної доброчесності у науковій і освітній (психолого-педагогічній) діяльності; дотримується мовних та мовленнєвих норм сучасної літературної мови.
2	здобувач вищої освіти демонструє прогалини у знаннях більшої частини навчального матеріалу, допускає незначні помилки, що можуть спотворювати зміст питань; не вміє глибоко і переконливо обґрунтовувати власні думки і відчуває труднощі під час добору прикладів та поєднання теорії з практичними навичками; демонструє на середньому рівні знання принципів організації освітнього процесу у закладах вищої освіти, форм здійснення навчального процесу в сучасних умовах, його наукового, методичного та нормативного забезпечення; психологічних особливостей організації навчально-виховного процесу, формування особистості здобувача вищої освіти, професійного розвитку, міжособистісних взаємовідносин; знає, але не завжди дотримується основних засад академічної доброчесності у науковій і освітній (психолого-педагогічній) діяльності; іноді допускає помилки у мовленнєвому оформленні відповіді;
1	здобувач вищої освіти не виявляє знань більшої частини навчального матеріалу, допускає суттєві помилки, що можуть спотворювати зміст питань; не вміє глибоко і переконливо обґрунтовувати власні думки і відчуває труднощі під час добору прикладів та поєднання теорії з практичними навичками; демонструє на низькому рівні знання принципів організації освітнього процесу у закладах вищої освіти, форм здійснення навчального процесу в сучасних умовах, його наукового, методичного та нормативного забезпечення; психологічних особливостей організації навчально-виховного процесу, формування особистості здобувача вищої освіти, професійного розвитку, міжособистісних взаємовідносин; знає, але не завжди дотримується основних засад академічної доброчесності у науковій і освітній (психолого-педагогічній)

	діяльності; допускає помилки у мовленнєвому оформленні відповіді;
0	відповідь відсутня; здобувач вищої освіти не бере участь у дискусіях; або не розуміє особливості організації та здійснення освітньої діяльності в університетах в умовах динамічних змін розвитку суспільства, психологічних особливостей організації навчально-виховного процесу, формування особистості здобувача вищої освіти, професійного розвитку, міжособистісних взаємовідносин; не дотримується мовних та мовленнєвих норм сучасної літературної мови.

тестування (0-16 балів)

Кількість балів	Критерії оцінювання
0-16	здобувач вищої освіти демонструє знання принципів організації освітнього процесу у закладах вищої освіти, форм здійснення навчального процесу в сучасних умовах, його наукового, методичного та нормативного забезпечення. (16 теоретичних питань; 1 бал – за кожен правильну відповідь).

Самостійної роботи

Виконання практичних завдань (0-2 бали)

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	завдання самостійної роботи з теми виконані відповідно до методичних рекомендацій у повному обсязі, з дотриманням принципу автономної та якісної роботи щодо поставлених завдань і взятих обов'язків;
1	завдання самостійної роботи з теми виконані не всі, або мають неточності чи незначні помилки, з дотриманням принципу автономної та якісної роботи щодо поставлених завдань і взятих обов'язків;
0	завдання самостійної роботи не виконані, або виконані неправильно.

реферат (0-6 бали)

Кількість балів	Критерії оцінювання
5-6	виконані всі вимоги до написання і захисту реферату; визначена проблема й обґрунтована її актуальність; зроблений аналіз різних поглядів на проблему науковців; сформульовані чіткі завдання дослідження; логічно викладена власна позиція; зміст реферату відповідає темі, що розкрита повністю; сформульовані висновки відповідно до завдань; витриманий обсяг реферату; дотримані вимоги до зовнішнього оформлення; дані правильні відповіді на додаткові питання; вибудовує свою діяльність на базі принципів персональної відповідальності з дотриманням принципів академічної доброчесності, автономної та якісної роботи щодо поставлених завдань і взятих обов'язків, оформлення рекомендованих джерел інформації здійснено у відповідності до бібліографічного стандарту ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація», в процесі доповіді демонструє на високому рівні сформовані навички професійної комунікації.
3-4	виконані всі вимоги до написання і захисту реферату; визначена проблема й обґрунтована її актуальність; зроблений аналіз різних поглядів на проблему науковців; сформульовані чіткі завдання дослідження; логічно викладена власна позиція; зміст реферату відповідає темі, що розкрита повністю; сформульовані висновки відповідно до завдань; витриманий обсяг реферату; дотримані вимоги до зовнішнього оформлення; відповіді на додаткові питання не повні; вибудовує свою діяльність на базі принципів персональної відповідальності з дотриманням принципів академічної доброчесності, автономної та якісної роботи щодо поставлених завдань і взятих обов'язків, оформлення рекомендованих джерел інформації здійснено у відповідності до бібліографічного стандарту ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація» в процесі доповіді демонструє на достатньому рівні сформовані навички професійної комунікації.
2	основні вимоги до реферату і його захисту виконані, але при цьому допущені

	деякі недоліки; не обґрунтовано актуальність проблеми, висновки не чіткі; наявні певні неточності у викладенні матеріалу; вимоги щодо оформлення реферату дотримані; на додаткові питання дані неповні відповіді; при оформленні рекомендованих джерел інформації допущені помилки, не дотримується бібліографічного стандарту ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація», здобувач вищої освіти в процесі доповіді демонструє на середньому рівні сформовані навички професійної комунікації.
1	є істотні відступи від вимог до реферування, зокрема: тема розкрита лише частково; допущені фактичні помилки в змісті реферату або при відповіді на додаткові питання; висновки відсутні; здобувач вищої освіти в процесі доповіді не розкриває повно тему реферату, не вибудовує свою діяльність на базі принципів академічної доброчесності та персональної відповідальності; оформлення рекомендованих джерел інформації не здійснено у відповідності до бібліографічного стандарту ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація», демонструє на низькому рівні сформовані навички професійної комунікації.
0	реферативна робота не виконана.

мультимедійна презентація (0-6 балів)

Кількість балів	Критерії оцінювання
5-6	у презентації відображено глибоке розуміння та усвідомлення матеріалу, творчий підхід до поставлених задач. Під час аналізу-інтерпретації зроблені самостійні висновки, аргументація, є власне ставлення до проблеми. Малюнки, звуки, фото, анімації – у кількості, виправданій змістом презентації. Робота виконана творчо і самостійно з дотриманням принципів професійної етики та персональної відповідальності, академічної доброчесності; презентація характеризується оригінальністю з дотриманням вимог професійної комунікації.
3-4	презентація має чіткі цілі, відповідні завдання з теми; представляє собою інформацію з різноманітних джерел, структуровану у формі опорного конспекту, зрозумілу для аудиторії; зроблений акцент на важливих питаннях теми, здобувач дотримується принципів професійної етики та персональної відповідальності, академічної доброчесності, демонструє на достатньому рівні навички професійної комунікації.
2	презентація сфокусована на темі, але висвітлює її змісту частково; наявна певна організаційна структура; можуть бути незначні помилки чи незрозумілості, вибудовує свою діяльність на базі принципів професійної етики та персональної відповідальності, академічної доброчесності, демонструє на середньому рівні навички професійної комунікації;
1	презентація сфокусована на темі, але не висвітлює її змісту; організаційна структура не логічна; можуть бути значні помилки чи незрозумілості, не дотримується принципів професійної етики та персональної відповідальності, академічної доброчесності, демонструє на низькому рівні навички професійної комунікації.
0	презентація не виконана.

контрольна робота (для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання) – 0 – 40 балів

Кількість балів	Критерії оцінювання
31-40	виконані всі вимоги до написання і захисту контрольної роботи; у вступі визначена проблема й обґрунтована її актуальність; зроблений аналіз різних поглядів на проблему науковців минулого й сучасності; сформульовані чіткі завдання контрольної роботи; в основній частині контрольної роботи повно розкрито зміст теми; логічно викладена власна позиція; сформульовані висновки відповідно до завдань; оформлення рекомендованих джерел інформації здійснено у відповідності до бібліографічного стандарту ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація»; витриманий обсяг контрольної роботи,

	дотримані вимоги до її зовнішнього оформлення; дані правильні відповіді на додаткові питання під час захисту контрольної роботи;
21-30	виконані всі формальні вимоги до написання й захисту контрольної роботи; у вступі проблема позначена, але недостатньо обґрунтована її актуальність; зроблений короткий аналіз різних точок зору на проблему науковців минулого й сучасності; визначені завдання контрольної роботи; в основній частині контрольної роботи зміст реферату відповідає темі, що розкрита достатньо повно, викладена власна позиція; сформульовані висновки; оформлення рекомендованих джерел інформації здійснено у відповідності до бібліографічного стандарту ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація»; витриманий обсяг контрольної роботи, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення; дані не достатньо повні відповіді на додаткові питання під час захисту контрольної роботи;
11-20	основні вимоги до контрольної роботи і її захисту виконані, але при цьому допущені деякі недоліки: у вступі не достатньо обґрунтовано актуальність проблеми, аналіз різних точок зору науковців даної проблеми не зроблений, завдання не визначені, або визначені не правильно; в основній частині контрольної роботи тема не розкрита повно, наявні певні неточності у викладенні матеріалу; висновки не чіткі, або не відповідають визначеним завданням; оформлення рекомендованих джерел інформації не здійснено у відповідності до бібліографічного стандарту ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація»; на додаткові питання дані неповні відповіді;
1-10	є істотні відступи від вимог до написання і захисту контрольної роботи, зокрема: у вступі не обґрунтовано актуальність питання, не визначені завдання дослідження, або визначені неправильно; не зроблений аналіз поглядів різних науковців на обрану проблему; в основній частині контрольної роботи визначена тема розкрита лише частково; допущені фактичні помилки у змісті; висновки не відповідають завданням або відсутні; оформлення рекомендованих джерел інформації не здійснено у відповідності до бібліографічного стандарту ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація»; на додаткові питання не дані відповіді;
0	контрольна робота не виконана.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

СУМА БАЛІВ ЗА 100 – БАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	ОЦІНКА ЄКТС	ОЦІНКА ЗА 2 - БАЛЬНОЮ
90-100	A	Зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	Не зараховано
1-34	F	

Трудомісткість

Загальна кількість годин – 120.

Кількість кредитів – 4.

Форма семестрового контролю – залік.

Політика навчальної дисципліни

Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо здобувач вищої освіти пропустив заняття, він

зобов'язаний відпрацювати його й виконати завдання згідно методичних рекомендацій до семінарських занять та самостійної роботи.

Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування.

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Є можливість опанування навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитно-трансферної системи. Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про 15 академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті (розповсюджується лише на обов'язкові компоненти освітньої програми або їх частини) перед опануванням даної освітньої компоненти. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

робоча програма навчальної дисципліни, анотація, презентація.

Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи : Методичний посібник для студентів магістратури. К. : Центр навчальної літератури, 2011. 382 с.
2. Головенкін В.П. Педагогіка вищої школи : Навчальний посібник. К. : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.
3. Мухіна Г.В. Педагогіка та психологія вищої школи : Навчально-методичний посібник. К. : дакор, 2020. 178 с.
4. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 472 с.
5. Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. Психологія вищої школи : Навчальний посібник для студ. ВНЗ. Вид.3-є, випр. І доп. К. : Каравелла, 2018. 320 с.
6. Адських Ю.Г. Психологія і педагогіка : Навчальний посібник. К. : Магнолія 2006, 2021.320 с.

Допоміжні:

1. Волошин М.Д., Ларичева Л.П., Черненко Я.М. Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник для студентів ВНЗ. Дніпродзержинськ : ДДТУ, 2014. 260 с.
2. Варій М.Й., Ортинський В.Л. Основи психології і педагогіки : навчальний посібник. К. : Центр учбової літератури, 2007. 376 с.
3. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник. К. : Либідь, 1997. 376 с.

4. Гладуш В.А. Педагогіка вищої школи : теорія, практика, історія : Навч. посіб. / В. А. Гладуш, Г. І. Лисенко Д., 2014. 416 с.
5. Зайченко Т.В., Теслюк В., Каленський А. Основи педагогічної майстерності та етика викладача вищої школи : Навчальний посібник. К. : Ліра-К, 2018. 484 с.
6. Ільченко А.М. Філософські засади становлення та розвитку гуманістичної парадигми освіти. *Філософські обрії: наук.-теорет. журн. / Ін-т філософії імені Г.С. Сковороди НАН України, Полтав. нац. пед. ун-т імені В.Г. Короленка. Вип. 43. К. ; Полтава. 2020. С. 123-133.*
7. Ільченко А.М., Вовк М.О. Стан сформованості мотивації до навчання у здобувачів вищої освіти // *Всеукраїнський науково-практичний журнал «Директор школи, ліцею, гімназії»*. Спеціальний тематичний випуск «Міжнародні челпанівські психолого-педагогічні читання». К.: Гнозис, 2019. №2. Кн. 2. Том I (24). С.219 -226.
8. Ільченко А.М., Подлесна Г.В. Організаційно-методичні засади підготовки майбутніх викладачів вищої школи до роботи в інклюзивному освітньому середовищі // *Humanitarium*. Переяслав-Хмельницький (Київ. обл.); Ніжин (Чернігів.обл.) : Лисенко М.М., 2018. Том 43, Вип. 2 : Педагогіка. С.34-45.
9. Ільченко А.М., Подлесна Г.В. Особливості організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти в процесі вивчення соціально-гуманітарних дисциплін // *Всеукраїнський науково-практичний журнал «Директор школи, ліцею, гімназії»*. Спеціальний тематичний випуск «Вища освіта України в контексті інтеграції до Європейського освітнього простору». К.: Гнозис, 2018. №6. Кн. 2. Том III (81). С.184-194.
10. Ільченко А.М., Шейко С.В. Вища освіта і Болонський процес : Навчальний посібник. Полтава: РВ ПДАА, 2014. 316 с.
11. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи : Навчальний посібник. К. : Знання, 2005. 486 с.
12. Курлянд З.Н. Педагогіка вищої школи. К. : Знання, 2007. 399 с.
13. Луначек В.Е. Основи педагогіки вищої школи : Навчальний посібник. Х. : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. 252 с.
14. Максименко С.Д., Соловієнко В.О. Загальна психологія : Навчальний посібник. К. : МАУП, 2020. 256 с.
15. Методичні рекомендації до семінарських занять з навчальної дисципліни «Педагогіка та психологія вищої школи» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня магістр / Автор-укладач к.пед.н., доцент Ільченко А.М. Полтава: РВВ ПДАА, 2022. 60 с.
16. Методичні рекомендації до самостійної роботи з навчальної дисципліни «Педагогіка та психологія вищої школи» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня магістр / Автор-укладач к.пед.н., доцент Ільченко А.М. Полтава: РВВ ПДАА, 2022. 51 с.
17. Москалець В. П. Загальна психологія : Підручник. К. Ліра-К.; 2020. 564 с.
18. Немченко С.Г. Педагогіка вищої школи : Підручник для студентів вищих навчальних закладів / С. Г. Немченко, О. Б. Голік, О. В. Лебідь. Донецьк : ЛАНДОН-ХХІ, 2014. 534 с.
19. Подлесна Г.В., Ільченко А.М. Шляхи реалізації особистісно-орієнтованого підходу до навчання в процесі формування особистості здобувача вищої освіти // *Всеукраїнський науково-практичний журнал «Директор школи, ліцею, гімназії»*. Спеціальний тематичний випуск «Вища освіта України в контексті інтеграції до Європейського освітнього простору». К.: Гнозис, 2018. №6. Кн. 2. Том I (79). С. 389-400.
20. Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. Психологія вищої школи : Підручник для студ. ВНЗ. Вид. 3-є, випр. і доп. К. : Каравела, 2011. 360 с.
21. Приходько Ю.О., Юрченко В.І. Психологічний словник-довідник. К., 2020. 328 с.
22. Туркот Т.І. Педагогіка вищої школи : Навчальний посібник для студентів магістратури вищих навчальних закладів непедагогічного профілю. Херсон, 2011. 608 с.
23. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи : Навчальний посібник. 2-ге вид-ня доповнене К. : Академвидав, 2014. 456 с.
24. Щербяк Ю. Педагогіка вищої школи : Навч. посіб. Тернопіль : ТНЕУ, 2014. 304 с.
25. Шейко С.В., Колодій О.С., Ільченко А. Філософсько-теоретичні підстави концепції пожиттєвої освіти. *Філософські обрії: наук.-теорет. журн. / Ін-т філософії імені Г.С. Сковороди НАН України, Полтав. нац. пед. ун-т імені В.Г. Короленка. Вип. 44. К.; Полтава. 2020. С. 133-143.*
26. Щербяк Ю. Педагогіка вищої школи : Навч. посіб. Тернопіль : ТНЕУ, 2014. 304 с.
27. Biggs J., Tang C. Teaching for quality learning at university. McGraw-Hill International, 2011 36 p.

28. De Boer H. et al. Progress in higher education reform across Europe : Governance reform. Enschede : Center for Higher Education Policy Studies. 2010. 695 p.
29. Henard F., Roseveare D. Fostering quality teaching in higher education: Policies and Practices. An IMHE Guide for Higher Education Institutions. 2012. 54 p.
30. Anastasiia Bessarab, Volodymyr Sadivnychy, Alla Ilchenko, Galyna Ripka, Valentyna Shaposhnikova, Elvira Tainel. Development of students' research activity during studying at higher education institutions. Studies of applied economics. Special issue innovation in the economy and society of the digital age. Vol. 39, No. 5 (2021).
31. Kwiek Marek. Knowledge Production in European Universities: States, Markets, and Academic Entrepreneurialism. Peter Lang, 2013. 482 p.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет:

1. Проект Концепції розвитку освіти України на період 2015-2025 років. URL : http://tnpu.edu.ua/EKTS/proekt_koncepc.pdf
2. Про вищу освіту: Закон України від 1 липня 2014 року №1556 – VII // Відомості Верховної Ради України, від 19.09.2014р./№37-38/ стр.2716, ст.2004. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
3. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua>
4. Офіційний сайт Національної парламентської бібліотеки України. URL: <http://profy.nplu.org/lsite/fi>
5. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021-2031 роки. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/rozvitku-vishchoi-osviti-v-ukraini-02-10-2020.pdf>
6. Т. Finikov, О. Sharov. Monitoring the integration of ukrainian higher education system into the european higher education and research area. Kyiv, 2014. 136 p. URL : http://www.edupolicy.org.ua/_dx/assets/images/Analit2en_web.pdf